

Klientbriefing oktober 2017 – Nya regler för fondsparande

Regeringen har i en proposition¹ publicerad den 27 september 2017 lämnat förslag på ett antal ändringar i bl.a. lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF), lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF) samt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018 och syftar till att förbättra förutsättningarna för fondsparande i Sverige.

Propositionen innehåller följande huvudsakliga nyheter:

- Hållbarhetsaspekter i fondförvaltning.
- Möjlighet för fondbolag och AIF-förvaltare med flera att föra investeringssparkonto.
- Utökade möjligheter till andelsklasser i fonder.
- Förändrade regler om kapitaltäckning.

Nedan redogörs närmare för dessa nyheter.

Hållbarhetsaspekter i fondförvaltningen

Regeringen föreslår att det införs krav om hållbarhetsinformation till investerare i fonder. Kravet är tillämpligt i förhållande till fonder som förvaltas och marknadsförs i förhållande till icke-professionella investerare. Någon definition av hållbarhetsbegreppet lämnas inte i förslaget men det anges att informationen ska beskriva:

- Vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen, däribland miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.
- Den metod eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet.
- Uppföljning av hållbarhetsarbetet, dvs. en bedömning av vilket resultat hållbarhetsarbetet fått i praktiken. Att en förvaltare röstat på ett visst sätt på en bolagsstämma, fört diskussioner med ledningen i ett företag eller utslutit en viss investering av hållbarhetsskäl utgör exempel på ett sådant resultat.

Informationen ska lämnas *oavsett* om några hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen eller inte. Om

några hållbarhetsaspekter inte beaktas räcker det att detta anges.

Kravet på att lämna hållbarhetsinformation gäller samtliga förvaltare av svenska värdepappersfonder, dvs. både fondbolag och förvaltarbolag inom EES, och samtliga AIF-förvaltare som marknadsför sig till svenska icke-professionella investerare. Kravet gäller dock inte för utländska värdepappersfonder som marknadsförs här i landet. Kravet gäller inte heller andra distributörer av fondandelar.

Informationen om vilka hållbarhetsaspekter som beaktas samt vilka metoder som används ska lämnas i informationsbroschyren och årsberättelsen medan uppföljningen av hållbarhetsarbetet ska redovisas i årsberättelsen eller i en separat rapport. Informationen ska även finnas tillgänglig på bolagets hemsida, men måste inte redovisas särskilt utan det är tillräckligt att informationsbroschyren och årsberättelsen finns tillgängliga där.

Möjlighet för fondbolag och AIF-förvaltare med flera att föra investeringssparkonton

Regeringen föreslår att fondbolag, förvaltningsbolag inom EES, AIF-förvaltare samt utländska AIF-förvaltare inom EES som förvaltar specialfonder ska få möjlighet att föra investeringssparkonton. På ett sådant investeringssparkonto får bara fondandelar och kontanta medel förvaras.

Om ett fondbolag eller en AIF-förvaltare avser att föra investeringssparkonton, ska tillstånd för portföljförvaltning inte vara en förutsättning för att få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet. För att ett fondbolag som har tillstånd för portföljförvaltning ska kunna få tillstånd för sidoverksamhet ska det inte längre krävas att verksamheten utgör ett led i portföljförvaltningen.

Utökade möjligheter till andelsklasser i fonder

I dagsläget är möjligheten att ha olika andelsklasser begränsade till att vissa angivna villkor, nämligen villkor avseende utdelning, avgifter, lägsta teckningsbelopp samt tecknings- och inlösenvaluta.

¹ Prop. 2017/18:5.

Genom förslaget utvidgas uppräkningsvillkor för andelsklasser till att även omfatta villkor för distribution av andelar samt valutasäkring. Dessutom görs uppräkningsvillkoren icke-uttömmande genom att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om andra tillåtna villkor för andelsklasser.

Att andelsklasser med olika distributionsvillkor tillåts baseras på att MiFID II² inför ett generellt förbud mot tredjepartsersättning för tillhandahållare av investeringsrådgivning på oberoende grund och portföljförvaltning. Det innebär att en fond kommer behöva särskilja sina andelar mellan olika distributionskanaler, exempelvis till följd av att olika tillhandahållare av distributionskanaler utför olika tjänster åt fondbolaget inom ramen för distributionen. För att en värdepappersfond ska uppfylla kravet på att vara öppen för allmänheten måste åtminstone en andelsklass utformas så att konsumenter och andra som vill investera inte exkluderas genom att andelsklassen är tillgänglig endast via en viss distributionskanal. Så länge åtminstone en sådan andelsklass finns får övriga andelsklasser förbehållas andelsägande via en viss distributionskanal, dock under förutsättning att villkoren inte utformas så att fondbolaget ges en möjlighet att skönsmässigt avgöra vilka som får investera.

När det gäller användningen av valutasäkrade andelsklasser måste kostnader för valutasäkringen bäras av de valutasäkrade andelsklasserna ensamt och får således inte belasta övriga andelsklasser. Även i andra avseenden ska ett fondbolag implementera lämpliga metoder för att begränsa risken för att villkoren för en andelsklass påverkar en annan andelsklass negativt.

Förändrade regler om kapitaltäckning

I dagsläget föreskriver LVF och LAIF generella krav på fondbolag och AIF-förvaltare i fråga om kapitaltäckning, såväl vad gäller startkapital som kapitalkrav under pågående verksamhet. Därutöver krävs enligt gällande rätt att sådana fondbolag och AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning uppfyller de kapitaltäckningskrav som

följer av kapitaltäcknings-regelverket.³ Genom förslaget tas detta utvidgade krav för fondbolag och AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning bort. Även fortsättningsvis kan emellertid fondbolag omfattas av bestämmelserna om tillsyn på gruppnivå i de angivna regelverken. De generella bestämmelserna om kapitaltäckning som gäller för alla fondbolag och AIF-förvaltare gäller även fortsättningsvis, däribland krav på startkapital.

Även i förhållande till värdepappersbolag föreslås det ändringar vad gäller tillämpningsområdet för kapitaltäckningskraven. Ändringarna innebär att värdepappersbolag som endast har tillstånd för någon eller flera av investeringstjänsterna mottagande och vidarebefordran av order, utförande av order, diskretionär portföljförvaltning eller investeringsrådgivning inte längre kommer att omfattas av samtliga krav som följer av kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen. Ytterligare en förutsättning är att företaget inte förvarar finansiella instrument eller kontanta medel, och inte heller har tillstånd att göra det. För vissa av dessa värdepappersbolag gäller dock även fortsättningsvis kravet om startkapital samt krav om att egna medel inte får understiga en fjärdedel av de fasta omkostnaderna under det föregående året.

Avslutning

Sammanfattningsvis kan det konstateras att de föreslagna ändringarna i väsentliga avseenden innebär fördelar och lättnader i förhållande till nuvarande fondregelverk. Ändringarna medför vidare att ett flertal nackdelar som identifierats med det svenska fondregelverket i jämförelse med fondregelverk i andra EES-stater nu tas bort. Detta bör medföra att det anses mer attraktivt att bibehålla fondverksamhet i Sverige och inte flytta verksamheten till exempelvis Luxemburg.

De nya kraven avseende hållbarhet kräver att samtliga fondbolag vidtar åtgärder i syfte att säkerställa att fondbolagen uppfyller kraven. I övrigt krävs inga aktiva åtgärder i syfte att uppfylla ändringarna i fondregelverket.

² Direktiv 2014/65/EU och förordning (EU) nr 600/2014.

³ I första hand kapitaltäckningsdirektivet (2013/36/EU), tillsynsförordningen (575/2013/EU) och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Kontakt

Vid eventuella frågor eller för mer information, vänligen kontakta:

Niclas Rockborn
Advokat/Partner
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Dir +46 8 670 66 46
Mob +46 734 15 26 46
niclas.rockborn@gda.se

Nils Unckel
Advokat/Partner
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Dir +46 8 670 66 59
Mob +46 734 15 26 59
nils.unckel@gda.se

Josefin Ström
Advokat/Senior Associate
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Dir +46 8 670 64 63
Mob +46 734 15 24 63
josefin.strom@gda.se